



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Confessionis Avgvstinianae, Et Avgvstanae

Hänlin, Georg

Friburgi Helvetiorum, 1592

VD16 H 131

Articvlvs 2 De Peccato Originis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29407



ARTICVLVS II.

DE PECCATO ORIGINIS.

IN hoc etiã Articulo convenit Catholicis cū Confessionistis. Primò, quòd post lapsum Adæ omnes homines secundùm naturam propagati nascantur cum peccato. Secundò, quòd hic morbus seu vitium Originis sit verè peccatum, damnans & afferens nunc quoque æternam mortem his, qui non renascuntur per Baptismum & Spiritum sanctum. Tertiò, quòd benè meritòque damnentur Pelagiani & alij, qui vitium Originis negant esse peccatum, & ut extenuer̄ gloriam meriti & beneficiorum Christi, disputant, hominem propriis viribus rationis coram Deo justificari posse, prout habent Conclusiones Articuli huius 1. 3. & 4. Ideo que ad testimonia ex D. Augustino in confirmatione illorum, sicut & alia, in quibus communis est & retinetur doctrina, respondere, nihil est opus, sicut neq; Pappo fuisset opus proponere. Moneo tamen, multò commodiora non deesse in Augustino.

Dissensio est Primò, de descriptione peccati huius, quod in Conclusionè II. describitur ita; *ut nasci in peccato hoc, sit nasci sine metu Dei, sine fiducia erga Deum & cum concupiscentia.* Secundò; quòd concupiscentiã quam vitium Originis esse dicunt, sic peccatum esse volunt, *ut etiam post Baptismum remaneat in puero.* Ad Prioris confirmationem affert Adversarius, primò, Augustinum Epistola CVII. ad Vitalem Carthaginensem Tom. 2. col. 497. a. Sed frustra & absurdè: aliud enim nō dicit Augustinus isto loco, quàm Diabolum sicut alia opera mala, ita & in primis maximèq; infidelitatem & infidentiam operari; sed undè quæso sequitur, in istis naturam essentiamq; peccati Originalis consistere: maximè cum ibi de adultis loquatur; ut ex eo patet, quòd disputat contra Pelagianum, volentem homini ad consentiendum bono, nō necessariã esse gratiam. Quòd si verò hæc ex peccato Originali descendere velit; esto: sed nihil lucrabitur; neque enim & hæc, & alia peccata suo modo ex peccato Originali esse negavimus unquam;

quam; at si omnia quæ ex peccato hoc quoquo modo sunt, peccatum ipsum facere velint, quid monstri alituri sint, ipsi viderint: neminem tam stupidum, & Philosophiæ omnis ignarum putamus, ut rei naturam cum effectibus ejus confundere velit.

De secundo loco D. Augustini, quem ad probandum idem affert ex lib. 6. contra Iulianum Pelagianum Cap. 5. Tom. 7. col. 1119. a. b. idem iudicium est. Ex eo namq; plus nõ probat, quàm hominem ex fidelibus prognatum nasci infidelem, id est, sine fide, & fide carentem, non ita, ut quid quod Deo adversum sit actu credat, sed quòd fide, qua id quod credendum erat credat, adhuc careat, quod dicimus in Scholis, nasci infideles privativè, non positivè. Sed etsi positivè infideles essent, qui ex fidelibus nascuntur ante Baptismum; quid Pappo, & suis hinc accederet? quid obtinerent, nisi hanc infidelitatem esse peccati hujus effectum, sicut & alia mala? Quorsum verò hoc spectat?

Apud Catholicos illa sententia plurimùm obtinuit, Essentiam peccati originalis consistere in carentia Iustitiæ Originalis, quoad ejus formale, vel in aversione quadã habituali voluntatis nostræ à Deo, relicta in ijs, qui communi propagationis lege ex parentibus suis nascuntur, ex peccato primo primi parentis; quam etiam D. Augustinus expressè habet, lib. 3. de peccatorum merit. & remiss. Cap. 7. Tom. 7. col. 726. A. Cæterùm in sanctis Canonicis libris viget hujus sententiæ clarissima & plenissima autoritas. Clamat namq; Apostolus: Per unum hominem peccatũ intravit in mundum. Vndè nec illud liquidè dici potest, quòd peccatum Adæ etiam non peccantibus nocuit, cùm Scriptura dicat; In quo omnes peccaverunt; nec sic dicuntur ista alièa peccata, tanquam omninò ad parvulos non pertineant, siquidem in Adam omnes tunc peccaverunt, quando in ejus natura illa insita, in qua eos gignere poterat, adhuc omnes ille unus fuerunt; sed dicuntur aliena, quia ipsi nondum agebãt vitas proprias, sed quid quid erat in futura propagine vita hominis hujus continebat.

Idem lib. 6. cont. Iulian. Pelagianum cap. 8. Tom. 7. col. 1129. D.

Hoc ergò vitium non potest nisi reatu tenere hominẽ, quamvis ejusdem mali bono usu de castis conjugibus procreatum.

Idem

*Idem lib. 1. de Nuptijs & concupiscent. Cap. 26. Tom. 7.
col. 825. A.*

Nam sicut eorum peccatorum, quæ manere non possunt, quoniam cum fiunt prætereunt, reatus tamen manet, & nisi remittatur, in æternum manebit; sic illius concupiscentiæ, quando remittitur, reatus aufertur.

*Idem lib. 1. de peccat. merit. & remiss. Cap. 39. Tom. 7.
col. 689. C.*

Ipsò verò soluto reatus vinculo, quo illam Diabolus animam retinebat, & interclusione destructa, quæ hominem à suo Creatore separabat, maneat in certamine, quo corpus nostrum castigamus & servituti subijcimus. &c.

Quòd si is idem quandoque in locis aliis peccatum Originale Concupiscentiam appellat, intelligi debet juxta significatum ipsius materiale.

Non immeritò ergò quis miretur, qua fronte Pappus conetur hic inter cætera persuadere nobis, D. Augustinum sensisse, Concupiscentiam, quæ post Baptismum reliqua est, esse peccatum; cum ejus contrariū apertissimè habeat in locis ab ipso Pappo citatis, scilicet lib. 1. de Nuptiis & Concupiscētia ad Valerium Cap. 23. Tom. 7. col. 823. b. c. item lib. 1. contra duas Epistolas Pelagianorum ad Bonifacium Cap. 13. col. 872. c. neque hoc tantum, sed & quomodo, & qua ratione peccatum vocetur, indicet ibidem, ex professo & instituto eos, qui peccatum esse volebāt propriè refellens in locis iisdem. Addit alibi, scilicet lib. 6. contra Iulianum Cap. 5. Tom. 7. col. 1122. b. ut & ipse Pappus citat; malum quidem eam esse, sed nequaquam peccatum. Verba ejus sunt: Tu autem Iuliane, qui putas, quòd si malum esset Concupiscentia, careret ea qui Baptizatur, multum erras. Omni enim peccato caret, non omni malo; quod planiùs ita dicitur; Omni reatu omnium malorum caret, non omnibus malis; nunquid caret corruptione corporis? Et iterum lib. 1. de nuptijs & concupiscentia Cap. 23. col. 823. b. c. Nam ipsa quidem concupiscentia jam non est peccatum in regeneratis, quando illi ad illicita opera non consentitur, atque ut ea perpetret à regina mente membra non dan-

tur, ut si non sit quod scriptum est, Non concupiscas: fiat saltem quod alibi legitur: Post concupiscentias tuas non eas.

Neque dissimulandum hîc est, Pappum & socios ejus, quando pro sua sententia Augustinum citant, ita citare, quasi diceret, per Baptismum fieri, non ut concupiscentia non sit peccatum, sed ut non imputeretur in peccatum, cum tamen nusquam apud Augustinum legatur, per Baptismum non fieri, ut concupiscentia non sit peccatum, sed tantum, non fieri ut concupiscentia non sit, prætermissa voce Peccatum, significans hoc ipso, manere quidem concupiscentiam; quod clarissimè liquet; sed tamen non esse peccatum. Neq; elabatur Pappus, dum scribit, Augustinum in locis citatis, non simpliciter negare, concupiscentiam esse peccatum, sed tantum quodammodo, cum tamè simpliciter neget, si de peccato loquamur propriè apertèq; significet, illam peccatum non esse, nisi valdè improprie, illo dicendi modo, quo vel causa nomine sui effectus, vel effectus nomine suæ causæ appellatur. Id quod vel hinc etiam clarum fit, quòd cum apud D. Augustinum, non habere peccatum, & reum nõ esse peccati, unum & idem sit, prout ipsius verba disertè habent libr. 1. de nuptijs & concupiscentia cap 26. Tom. 7. col. 825. b. Is verò, qui habet concupiscentiam post Baptismum, secundum paulò antè citata verba, peccati reus non sit; sequetur certò etiam, & infallibiliter, quòd peccatum talis non habeat. Expressissimè autem, quantum à sententia adversariorum absit hîc Augustinus, intelligitur ex verbis ipsius lib. 1. contra duas Epistolas Pelagianorum ad Bonifacium cap 12. Tom. 7. col. 872. c. Cum enim objiceret ipsi Pelagianus quæspiam: Dicunt, Christiani scilicet, Baptisma non dare omnem indulgentiam peccatorum, nec auferre crimina, sed radere; ut omnium peccatorum radices in mala carne teneantur, respondit ille: quis hoc adversus Pelagianos, nisi infidelis affirmet? Dicimus enim, baptisma dare omnium indulgentiam peccatorum, & auferre crimina, non radere; nec ut omnium peccatorum radices in mala carne teneantur, quasi rasorum in capite capillorum, undè crescant iterum refecanda peccata. Iterum contra duas Epistolas Pelagianorū lib. 3. cap. 3. Tom. 7. fol. 895. d. Baptismus abluit peccata omnia prorsus omnia factorum, dictorum,

rum, cogitatorum, sive originalia, sive addita, sive quæ ignoranter, sive quæ scienter admiffa sunt, &c.

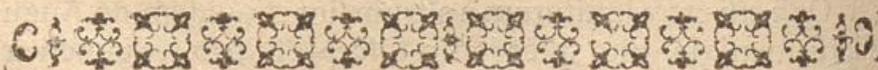
His similia legere est lib. 3. de Symbolo ad Catechum. Tom. 9. col. 1128. c. &c. Idem respondetur ad Glossas Iuris Canonici, & Canones citatos, asserere scilicet, Præterire peccatum originale reatu, manere actu; deleri nè obfit, non ut non sit; non deleri, sed debilitari: item, Non tolli quoad essentiam sui; non hoc sensu, quòd de ipso aliquid sit & remaneat in renatis, quod vere & propriè peccatum sit, sed in eo, ut velint manere illud quoad materiale iuum, id est, concupiscentiam, & effectus nō nullos, sicuti verba glossarum citatarum, si tota ponerentur, seipsa explicarēt, verba enim glossæ in cap. Ille rex tantus. de pœnitentia distinct. 3. Non. 2. ut Pappus posuit, expressè, cum primùm de peccato originali loqui cœpissent, sub finem clarissimè tradunt, nil aliud isto loco se peccatum vel iniquitatem nominare, quàm fomitem peccati, qui maneat ad pœnam tantùm, non culpam; & adhuc apertius in Cap. Non ex quo. dist. 4. de consec. Glossa testatur, remanere originale actu, id est, remanere quasdam pœnalitates, cum quibus homo pugnet. Vbi candorem Pappi desideramus: Taceo, quòd non omnes Glossæ adscriptæ ad textus Iuris Canonici ab Ecclesia sunt approbatæ, sicut glossam. c. si concupiscentia. C. 15. q. 1. Gregorius XII. explicauit. hæc Pappus legere debuisset. Quæ etsi extra institutum nostrum sint, siquidem de Augustini sententia tantùm disceptatio suscepta sit, obiter tamen attingere volui, ut hinc etiam constet, quanta iniuria Glossis à Pappo fiat.

Eadem responsio adhibeatur ad quinq; proximè subjuncta ex D. Augustino loca, ostendere scilicet ista, manere concupiscentiam, quam ipse ex Apostolo Legem peccati repugnantem legi mentis appellat, in sensu sæpius dicto; sed non in minimo illam peccatum esse verè & propriè, quod damnationem mereatur ex Augustini sententia convincere. Quod verum esse liquidò perspiciet, & fatebitur, qui locum cum loco contulerit, quæ præcedunt & sequuntur, diligentius consideraverit. Ad illud tamen lib. 5. contra Iulianum Pelagianum cap. 3. Tom. 7. col. 1066. a. b. In quo potissimùm tanquam in apertissimo confidit, facilis & expe-

expedita est responsio ex ipso textu, loqui sanctū virum de Concupiscentia per Baptismum nondum sublata.

Ad ultimum extract. 41. in Ioannem, Tom. 9. col. 309. d. 310. a. appellat ibi concupiscentiam peccatum in sensu multoties exposto, scilicet, vel quia est ex peccato, vel quia, nisi resistatur illi, est via ad peccatum.

Alios errores, quos Lutherani fovent circa peccatum hoc, maxime dum tam tragicè hoc exaggerant, *ut nullaratione, vi & efficacia Sacramentorum istud tolli posse, dum hic vivimus, doceant, indeq; cum summa injuria passionis Christi & meritorum ejus concludunt, Omnia opera hominum esse peccata; Observationem Legis impossibilem esse; Fidem solam omnia prestare; Iustitiam & sanctitatem nullam in homine prorsus inveniri, & his similia multa, quia præterit Pappus, prætereo eadem; nimis enim prolixum foret, omnibus refutandis immorari velle, nequaquam autem difficile idque ex solo Augustino. Quia itaq; Pappus ex Augustino de illis, quæ inter nos de peccato Originali controversa sunt, pro sententia sua nihil prorsus adduxit; nos verò demonstravimus, in ijs omnibus sentire D. Augustinum nobiscum: Concludimus & Pappum injuriam fecisse sancto viro, & manere immotum, in isto Articulo Augustinum esse Catholicum. Quod & in cæteris paratione etiam si non nominemus, tamen conclusum volumus.*



ARTICVLVS III.

DE PERSONA ET DVABVS NATURES Christi.

FTIAM in omnibus hujus Articuli assertionibus convenit inter partes, prout hinc quidem positæ sunt. Monstrum Ubiquitatis, quod ex falsa hujus gravissimi Articuli, & à sæculo absconditi mysterij explicatione fabricarunt, & per vim exstruxerunt, D. Augustino nunquam cognitum, sicut & errorem Lutheranorum de Mediatore Christo secundum naturam utramq; sciens prudensq; prætereo.

ARTI-